

Zkušební řád

NOSEWORK CZ z.s.

www.noseworkcz.net

Obsah

1	Zkušební řád	3
2	Rozsah zkoušek.....	3
2.1	Jednotlivé směry.....	3
2.2	Rozsahy jednotlivých zkoušek	3
3	Všeobecné podmínky a prováděcí pokyny	4
3.1	Všeobecné podmínky	4
3.2	Prováděcí pokyny	5
4	Obecné podmínky pro zkoušky základní (z)	7
4.1	NW-Nz (přírodní prostředí, základní stupeň)	7
4.2	NW-Uz (lidské prostředí, základní stupeň)	8
4.3	NW-Wz (voda, základní stupeň)	8
4.4	NW-Dz (rozlišování, základní stupeň).....	9
5	Obecné podmínky pro zkoušky prvního stupně (1)	10
5.1	NW-N1 (přírodní prostředí, 1. stupeň).....	10
5.2	NW-U1 (lidské prostředí, 1. stupeň).....	11
5.3	NW-W1 (voda, 1. stupeň).....	11
5.4	NW-D1 (rozlišování, 1. stupeň).....	12
6	Obecné podmínky pro zkoušky druhého stupně (2)	12
6.1	NW-N2 (přírodní prostředí, 2. stupeň).....	13
6.2	NW-U2 (lidské prostředí, 2. stupeň).....	13
6.3	NW-W2 (voda, 2. stupeň).....	14
6.4	NW-D2 (rozlišování, 2. stupeň).....	14
7	Obecné podmínky pro zkoušky třetího stupně (3).....	15
7.1	NW-N3 (přírodní prostředí, 3. stupeň).....	15
7.2	NW-U3 (lidské prostředí, 3. stupeň).....	16
7.3	NW-W3 (voda, 3. stupeň).....	16
7.4	NW-D3 (rozlišování, 3. stupeň).....	17
8	Platnost.....	18

Zkušební řád NOSEWORK CZ z.s.

1 Zkušební řád

Zkoušky se dělí do čtyř směrů. V každém směru je zkouška základní, která je nepovinná a zkoušky 1. až 3. stupně, které na sebe navazují. Ke zkoušce druhého stupně může nastoupit pouze tým, který složil zkoušku prvního stupně příslušného směru. Ke zkoušce třetího stupně může nastoupit pouze tým, který složil zkoušku druhého stupně příslušného směru.

Pokud tým splní všechny zkoušky daného stupně (z, 1, 2, 3) nebo dané kategorie (N, U, W, D), uděluje se týmu titul „Master of ... „. Přehled titulů najdete v tabulce. Složení zkoušek pro titul není časově omezeno. Týmu také náleží odměna (talíř, kokarda), která se předává vždy osobně na členské schůzi. Pokud se nemůže členské schůze zúčastnit, může za sebe poslat pověřenou osobu pro vyzvednutí ceny. O odměnu (talíř, kokarda) si musí tým předem zažádat. Podmínky budou vždy vyvěšeny na webových stránkách Nosework CZ z.s. s předstihem.

Nature	Urban	Water	Diskrimination	
z	z	z	Z	Master of nosework - z
1	1	1	1	Master od nosework - 1
2	2	2	2	Master of nosework - 2
3	3	3	3	Master of nosework - 3
Master of Nature	Master of Urban	Master od Water	Master of Diskriminatoin	Champion of Nosework

2 Rozsah zkoušek

2.1 Jednotlivé směry

NW-N (nature): vyhledávání v přírodních terénech

NW-U (urban): prohledávání prostor, ve kterých se nachází věci ponechané člověkem (může se jednat o vybavené místnosti, zahrady s 'harampádím', skládky a skladiště, parkoviště, zříceniny hradů, náměstí, ulice...)

NW-W (water): vyhledávání ve vodě

NW-D (discrimination): rozlišování v řadách předmětů a osob

2.2 Rozsahy jednotlivých zkoušek

NW-N Z, 1, 2, 3

NW-U Z, 1, 2, 3

NW-W Z, 1, 2, 3

NW-D Z, 1, 2, 3

3 Všeobecné podmínky a prováděcí pokyny

3.1 Všeobecné podmínky

Maximální počet zkoušek, na které může psovod s jedním psem nastoupit v jeden den je:

- jedna zkouška základní a jedna zkouška vyššího stupně (1 až 3)
- 2 zkoušky základní
- jedna zkouška vyššího stupně (2 a 3)

Maximální počet posouzených zkoušek na jeden den a jednoho rozhodčího je uváděn ve formě kreditů:

- zkoušky stupně Z a všechny stupně zkoušky typu D = 1 kredit
- zkoušky N1, W1 a U1 = 2 kredity
- zkoušky 2. a 3. stupně kategorie U, N a W = 3 kredity

Jeden rozhodčí smí v jeden den posoudit maximálně 15 kreditů. Vedoucí akce po dohodě s rozhodčím smí počet kreditů snížit nebo zvýšit.

Zkoušky mohou posuzovat pouze kvalifikovaní rozhodčí, kteří mají dostatek odborných zkušeností pro pachové práce tohoto typu. Rozhodčí na akce deleguje výbor Nosework CZ.z.s.

Rozhodčí je plně zodpovědný za regulérní průběh akce a kompletní dokumentaci.

V případě sporů, incidentů nebo jiných nesrovnalostí, rozhoduje rozhodčí. Rozhodnutí rozhodčího je konečné a žádný ze soutěžících ho nemůže zpochybňovat nebo toto rozhodnutí napadnout.

Možnost přítomnosti diváků v terénech během závodů či zkoušek je na uvážení rozhodčího, on také určuje vzdálenost diváků od terénu. Dle povahy zkoušky a typu terénu může omezit jejich počet.

Háravé feny se mohou zúčastnit, musí se však držet odděleně od ostatních účastníků a v terénech pracují jako poslední. Pokud účastník vstoupí vědomě do prostoru zkoušek s háravou fenou, bude diskvalifikován.

Nemocní nebo zranění psi, kojící feny a feny v druhé polovině březosti se zkoušek nesmí zúčastnit. Všichni psi, kteří se účastní zkoušek a soutěží, musí být klinicky zdraví.

Chronicky nemocní či zdravotně postižení psi se mohou zúčastnit, pokud mají potvrzení od veterinárního lékaře, že je to nebolí a jsou způsobilí zúčastnit se akcí tohoto typu. Potvrzení nesmí být starší jak jeden rok a předkládá se k nahlédnutí rozhodčím.

Psi musí být v imunitě proti vzteklině. Očkování proti vzteklině se považuje za platné 21 dnů ode dne, kdy bylo provedeno základní očkování anebo ode dne přeočkování v případě, že byla očkovací látka podána během doby platnosti uvedené výrobcem předchozí očkovací látky. Psi pocházející z ČR musí

být doprovázeni platným očkovacím průkazem (dle § 6 veterinárního zákona) nebo platným pasem pro malá zvířata, kterým se prokáží při přejímce. Psi z členských zemí EU a třetích zemí musí splňovat podmínky dané nařízením Evropského parlamentu a Rady 998/2003 ze dne 26. 5. 2003. Zkoušek ani jiných akcí se nesmí účastnit psi, na kterých byl proveden zákrok podle §4, odst.(1), písm g), zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

Hrubé nesportovní chování psovoda nebo agresivní chování psa opravňuje rozhodčího k jejich okamžité diskvalifikaci.

Zkoušky a závody se mohou dělat v průběhu celého kalendářního roku, pouze s ohledem na počasí, nelze je pořádat v případě extrémně vysokých nebo nízkých teplot nebo není-li možné zaručit regulérnost výkonů.

V rámci jedné akce smí psovod nastoupit s více psy. Na stejný druh a stupeň zkoušky však smí nastoupit psovod s více psy pouze po předchozí dohodě s pořadatelem. Ten je povinen v takovémto případě zajistit počet terénů tak, aby s každým psem psovod nastoupil do jiného terénu.

Možnost, že pes bude muset pracovat na vodítku z důvodu specifických podmínek terénu hledání, bude uvedena předem v propozicích akce. Na takovéto akci je možné zapsat jen zkoušky všech typů úrovně Z a všechny úrovně zkoušky typu D.

Pomocníci: V terénech: 1 pomocník rozhodčího, který měří čas. Vhodný je i další pomocník, který zapisuje, kontroluje číslo čipu psa, řídí pohyb diváků a ostatních účastníků. Pomocníci do řad rukou: libovolní z řady diváků, či účastníci zkoušek nebo závodů (před použitím v řadě si musí umýt všechny ruce a je třeba bezpodmínečně zajistit, aby psovod nevěděl, kde vzorek je).

Za přípravu terénu, zajištění dostatečného počtu vzorků a dokumentaci během akcí NW CZ z.s. zodpovídá vedoucí zkoušek, který musí být rozhodčímu po celou dobu plně k dispozici. Je nutné, aby vedoucí měl dostatek zkušeností v tomto oboru.

Na zkoušky typu Z je minimální věk 10 měsíců, pro zkoušky vyšší je minimální věk psa 12 měsíců.

Škody způsobené psem či psovodem během hledání hradí psovod.

3.2 Prováděcí pokyny

Pokud pes v prvním terénu nesplnil, dále do dalších terénů nepokračuje.

Zkoušku stejné úrovně lze libovolně opakovat.

V průběhu zkoušky je povoleno používání a opakování libovolných posunkových a zvukových povelů.

Je povoleno jakékoliv značení, které neznehodnotí vzorek a/nebo jeho úkryt. Hrabání je nežádoucí. Pes se nesmí při hledání dobývat do předmětů v řadách. Převrácení předmětu je důvod k diskvalifikaci. Stejně tak intenzivní dobývání se do jakéhokoliv jiného potencionálního úkrytu. Za dobývání se do úkrytu je považováno jakékoliv úmyslné chování psa, které zapříčiní narušení terénu.

Na začátku zkoušky se všichni účastníci dozví přesný časový limit práce a eventuální tolerovanou odchylku pro určení místa úkrytu. Pořadí psovodů nastupujících na první terén se losuje. Na druhý

potom nastoupí v opačném pořadí. Pořadí psovodů na třetí terén určí rozhodčí. Před zahájením práce prvního psa se křížem krážem terénem musí projít minimálně 2 osoby. Psovod se psem se zdržuje mimo dohled prohledávaného terénu. Po přivolání rozhodčí popíše psovodovi hranice prohledávaného terénu. Před zahájením práce si smí psovod mimo hranice terénu udělat přímé označení na vlastní pachový vzorek.

Psovod může během zkoušky kdykoliv opustit prohledávaný prostor pro opětovné nasumování pachu (vyjma úroveň „Z“ ale není možné za nasumování pachu v průběhu práce odměňovat pamlsky nebo hračkou). Vzorek na nasumování pachu může mít psovod po celou dobu u sebe. Před zahájením práce má psovod cca 5 minut na přípravu strategie hledání. Psovod může vstoupit do prostoru hledání a zjistit např. směr větru.

Psi mohou pracovat úplně odstrojení nebo s jakýmkoliv obojkem nebo postrojem, kromě ostnatého obojku, elektrického obojku či jiného „ustrojení“, které způsobuje psovi bolest nebo nepohodlí. Zahájení práce oznámí psovod rozhodčímu, od té chvíle začíná běžet časový limit. Nebo se čas spouští ve chvíli, kdy pes překročí hranici terénu. Tým vstupuje do prostoru hledání ze psovodem zvoleného směru.

Prozatímní úprava, platí do 31. 12. 2018 : V terénech urban mohou psi pracovat na vodítku a v určitých případech může organizátor vodítka nařídit, což musí být uvedeno předem v propozicích. (např. nádraží, obchodní centra a jiné).

Čas prohledávání se zastaví ve chvíli, kdy psovod řekne slovo „nález“. Zároveň se slovem „nález“ nebo v nejkratším možném čase psovod ukázáním nebo slovním popisem určí přesné místo nálezu vzorku.

Rozhodčí a pomocníci se mohou libovolně pohybovat v terénu při práci týmu.

Psovod se smí terénem pohybovat libovolně, dle vlastního uvážení (pokud není v popisu zkoušky uvedeno jinak – např. NW-DZ až NW-D3). Manipulace se psem je povolena v případě, že se jedná o pomoc psu dostat se na méně přístupná místa v terénu (vyzdvihnutí do výšky apod.), či je to povzbuzení psa během práce, v žádném případě to nesmí být trestání, odtahování či tahání psa někam nebo od něčeho, vyškubávání apod. V prohledávaném terénu nesmí psovod na nic sahat ani jinak prověřovat potencionální úkryty (např. nohou odkrývat zeminu, listí atp.). Při podezření na snahu pracovat za psa je psovod upozorněn rozhodčím, v případě druhého upozornění je práce ukončena. Každý nález a ukončení prohledání terénu před vypršením časového limitu hlásí psovod rozhodčímu.

Zkouška je považována za splněnou, pokud pes nalezne všechny ukryté vzorky specifického pachu.

V případě soutěží rozhoduje o pořadí počet nalezených vzorků. Při stejném počtu nalezených vzorků vítězí tým s rychlejším časem.

Za nalezený vzorek je považován takový, jehož nález psovod nahlásí rozhodčímu. Psovod musí místo úkrytu určit přesně. Po nahlášení nálezu již není možné místo pomocí psa dohledávat. V případě nepříznivých pachových podmínek a/nebo těžkých úkrytů (především se jedná o úkryty ve výšce a ve

vodě) má rozhodčí možnost určit toleranci (např. za úspěšný nález se považuje okruh 30 cm od vzorku).

V případě falešného označení (tj. psovod nahlásí rozhodčímu místo, kde se vzorek nenachází) je práce ukončena, stejně tak i při nenalezení všech pachových vzorků v terénu.

Neudílí se dílčí body, práce je hodnocena pouze našel/nenašel.

Kvůli zajištění stejných podmínek pro všechny se při vyšších zkouškách (od stupně 1) používají standartní vzorky. Standartní vzorky jsou skořice (maximální délka 4 cm, průměr 1 cm, minimální délka 2 cm, průměr 0,3 cm) a pomerančová kůra (může být čerstvá i sušená, velikost maximálně 4 x 1,5 cm, minimálně 2 x 1 cm, vždy vcelku). Pro zkoušky stupně Z je velikost vzorků maximálně 4 – 8 cm délka a 0,5 – 2 cm průměr u skořice, u pomerančové kůry 1/4 - 1/8 pomeranče vcelku (může být čerstvá i sušená). Jiné vzorky specifického pachu nesmí překračovat velikost pro daný stupeň zkoušky.

Minimální vzdálenost mezi úkryty je 0,5 m.

Zahrabané vzorky pro terény Nature 16 m² se provádí od stupně 1 lopatičkou, po opětovném zahrnutí vzorku je nutné místo lehce přišlápnout. U stupně Z, se díry pro umístění vzorku provádí kolíkem.

4 Obecné podmínky pro zkoušky základní (z)

Pes může pracovat na volno, či na vodítku.

U každého nalezeného vzorku je možné psa odměnit hračkou a/nebo pamlsky. Jakékoliv upadnutí odměny na zem v oblasti soutěžního prostoru znamená okamžitou diskvalifikaci týmu.

Typ vyhledávaného vzorku určuje psovod (nemusí se používat standartní vzorky). Se specifickým pachem, který bude na zkoušce používat, je povinen seznámit pořadatele při zasílání přihlášky.

Na zkoušku se psovod dostaví s min. čtyřmi vzorky jím zvoleného specifického pachu, které jsou umístěny v pachově inertní nádobě. Ta musí být čitelně popsána jménem psovoda a psa. Pokud je povahy drolivé musí být zajištěn, tak aby nedocházelo k troušení vzorku do terénu. Pak vzorek celkově, i se schránkou, nesmí přesáhnout maximální velikost standartních vzorků. Pro zkoušky stupně Z je velikost vzorků maximálně 4 – 8 cm délka a 0,5 – 2 cm průměr u skořice, u pomerančové kůry 1/4 - 1/8 pomeranče vcelku (může být čerstvá i sušená).

Čas se zastavuje v momentě, kdy psovod ohlásí nález.

Pokud pes vezme v průběhu zkoušky (i po nahlášení nálezu) vzorek do tlamy, musí jej co nejdříve sám pustit, a nesmí se s ním vzdálit o více než 1 metr od místa úkrytu. Psovod jej v tuto chvíli nesmí nijak ovlivňovat. Pakliže vezme vzorek do tlamy a začne jej žvýkat, nebo se s ním vzdálí o víc než 1 metr od místa nálezu, je tým diskvalifikován.

4.1 NW-Nz (přírodní prostředí, základní stupeň)

Prohledávají se dva různé terény. Minimální přestávka na odpočinek mezi prohledáváním jednotlivých terénů je 20 minut.

1. terén:

Prohledávaná plocha 16 m² (stejný, přehledný terén - např. posekaná louka, les s popadaným listím...).

V terénu je umístěn 1 pachový vzorek. Vzorek je umístěn pod povrchem, malá část vzorku vyčnívá – 0,5 – 1 cm (např. zapíchnutý vzorek), lehce zakrytý prodyšným materiálem, který rovnoměrně pokrývá celou plochu prohledávaného terénu a nepřekračuje výšku 1cm. Vzorek nesmí být celý zahrabaný (hlínou, pískem...). Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjistitelné (např. viditelná kupička). Pokud charakter terénu neumožňuje ukryt vzorek tak, aby nebyl vizuálně zjistitelný, je nutné udělat min. deset dalších falešných úkrytů (kupiček, rozrušeného povrchu atp.). Do tohoto terénu je nutné vždy udělat 5 dalších narušení terénu - zeminy, které budou stejné jako pro ukrytý vzorek. Vzorek musí být umístěn minimálně 5 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování 5 - 10 minut (určí rozhodčí dle typu terénu).

2. terén:

Prohledávaná plocha 30 m² (různorodý málo přehledný terén - žádané jsou terénní nerovnosti, pařezy, popadané stromy atp.).

V terénu je umístěn 1 pachový vzorek. Vzorek je umístěn na povrchu (může být i částečně zastrčený pod terénní nerovnost, či do díry). Je žádané využití místních podmínek a různých terénních nerovností. Vzorek nesmí být zahrabaný či umístěný ve výšce. Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjistitelné. Vzorek musí být umístěn minimálně 5 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování 10 minut.

4.2 NW-Uz (lidské prostředí, základní stupeň)

Prohledávají se dva různé terény. Minimální přestávka na odpočinek mezi prohledáváním jednotlivých terénů je 20 minut.

Prohledávaná plocha 2 x 16 m² (místnosti s nábytkem, dvorečky s různým harampádím, haly, skládky.....).

V každém terénu je umístěn 1 pachový vzorek. Vzorek je umístěn v úrovni +/- 25 cm od podlahy. Je žádané využití místních podmínek - nábytku, přístrojů, stavebního materiálu atp. Vzorek nesmí být úplně ukrytý (např. v zavřeném šuplíku). Ke vzorku musí být skulinka minimálně 2 cm². Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjistitelné. Vzorek musí být umístěn minimálně 5 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování 10 minut.

4.3 NW-Wz (voda, základní stupeň)

Prohledávají se dva různé terény. Minimální přestávka na odpočinek mezi prohledáváním jednotlivých terénů je 20 minut.

Celková prohledávaná plocha je pás o délce 10 m a šířce 1 m, který je v libovolném poměru rozdělen do dvou terénů (tekoucí a stojatá voda).

V každém terénu je umístěn 1 pachový vzorek. Vzorek je umístěn ve vodě a je zajištěn tak, aby částečně vyčníval nad hladinu. Prohledává se pás pobřeží. K ukrytí vzorku mohou být využity nerovnosti pobřeží i libovolné předměty plovoucí ve vodě (listí, odpadky...). Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjevné (např. jediná plovoucí věc na jinak čisté hladině). Vzorek musí být umístěn minimálně 5 minut před začátkem hledání.

Celkový čas na vypracování je 10 minut.

4.4 NW-Dz (rozlišování, základní stupeň)

Prohledávají se tři různé řady. Jedna je tvořena lidmi, dvě předměty. Bude-li psovod prohledávat všechny řady za sebou, či bude-li mezi jednotlivými řadami přestávka určí rozhodčí před zahájením práce prvního týmu.

Rozhodčí určí pevné pořadí pro hledání. Pokud pes projde 3x kolem objektu se vzorkem, a psovod nenahlásí nález, je práce psa ukončena.

1. řada:

V řadě je umístěn 1 pachový vzorek.

Řada či kruh deseti identických předmětů – květináčů.

Vzorek musí být umístěn minimálně 5 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování 5 minut.

2. řada:

V řadě je umístěn 1 pachový vzorek v pootevřené vrchní kapse zavazadla.

Řada či kruh deseti pootevřených zavazadel.

Vzorek musí být umístěn minimálně 5 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování 5 minut.

3. řada:

V řadě je umístěn 1 pachový vzorek. Pět lidí si dřepne do řady a dlaně položí na zem, hřbetem ruky nahoru. Jsou tak sevřené, aby vzorek nebyl vidět, ale zároveň tak, aby pes mohl vzorek dobře cítit. Jeden člověk drží vzorek. Vzdálenost mezi jednotlivými rukama je na šířku ramen. Pro úspěšné splnění zkoušky je potřeba určit nejen člověka, ale i konkrétní ruku. Vzorek musí být umístěn minimálně 2 minuty před začátkem hledání.

Čas na vypracování 5 minut.

5 Obecné podmínky pro zkoušky prvního stupně (1)

U zkoušek typu D může být pes na volno nebo na vodítku. U typů U, N, W pes pracuje na volno.

Od zkoušek úrovně 1 a výš není povoleno vnášet odměny (hračky, jídlo apod.) do terénu, odměnu smí použít psovod až po ukončení práce v daném terénu. Taktéž není povoleno odměňování psa za nasumování během práce mimo terén.

U všech typů zkoušek úrovně 1 rozhodčí po nahlášení nálezu musí psovodovi potvrdit jeho správnost. Poté si u každého nalezeného vzorku je možné psa odměnit slovní pochvalou. V případě falešného označení je práce týmu ukončena. Po nález rozhodčí nebo pomocník vzorek z úkrytu vyjme a úkryt zůstane otevřený, tak aby se pes mohl snadno přesvědčit o tom, že už tam nic není.

Na zkouškách prvního stupně se vyhledávají dva typy specifického pachu, jeden vzorek pachu může být vlastní a jeden standardní (skořice nebo pomerančová kůra).

Standardní vzorky budou dostupné v dostatečném množství od vedoucího akce, není možné použít vzorek svůj.

Psovod určuje, který standardní vzorek na zkoušce použije (jestli skořici nebo pomerančovou kůru).

Se specifickými pachy, které bude na zkoušce používat, je povinen seznámit vedoucího akce při zasílání přihlášky.

Na zkoušku se psovod dostaví s min. čtyřmi vzorky jím zvoleného specifického pachu, které jsou umístěny v pachově inertní nádobě. Ta musí být čitelně popsána jménem psovoda a psa. Pokud je povahy drobné musí být zajištěn, tak aby nedocházelo k troušení vzorku do terénu. Pak vzorek celkově, i se schránkou, nesmí přesáhnout maximální velikost standardních vzorků.

Pokud pes v průběhu prohledávání vezme pachový vzorek do tlamy, je práce ukončena diskvalifikací.

Pokud se pes v průběhu práce dobývá do potencionálního úkrytu, nebo vzorek zcela odkryje (není podstatné zda-li packou nebo čumákem; není podstatné zda-li po či před nahlášením nálezu), je tým taktéž diskvalifikován.

5.1 NW-N1 (přírodní prostředí, 1. stupeň)

Prohledávají se dva různé terény. Minimální přestávka na odpočinek mezi prohledáváním jednotlivých terénů je 20 minut.

1. terén:

Prohledávaná plocha 16 m² (stejný, přehledný terén - např. pole)

V terénu jsou umístěny 2 pachové vzorky (vlastní a standardní). Vzorek je lehce (0,5 až 1 cm) zahrabaný např. hlínou nebo pískem. Prodyšný materiál nad terénem nemá překračovat 1cm. Daný materiál musí rovnoměrně pokrývat celou plochu terénu. Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjištělné (např. viditelná kupička). Pokud charakter terénu neumožňuje ukryt vzorek tak, aby nebyl vizuálně zjištělný, je nutné udělat min. deset dalších falešných úkrytů (kupiček, rozrušeného

povrchu atp.). Minimální vzdálenost mezi dvěma vzorky je 0,5 m. Vzorek musí být umístěn minimálně 15 minut před začátkem hledání.

Tento terén je nutné pro každého psovoda zajistit čistý. Do tohoto terénu je nutné vždy udělat 5 dalších vykopaných děr, které budou stejné jako pro ukrytý vzorek.

Čas na vypracování 5 - 10 minut (určí rozhodčí dle typu terénu).

2. terén:

Prohledávaná plocha 60 m² (různorodý málo přehledný terén - žádané jsou terénní nerovnosti, pařezy, popadané stromy atp.).

V terénu jsou umístěny 2 pachové vzorky (vlastní a standardní). Alespoň jeden vzorek je umístěn ve výšce 50 – 60 cm. Je žádané využití místních podmínek a různých terénních nerovností. Vzorek nesmí být zahrabaný. Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjištělné. Minimální vzdálenost mezi dvěma vzorky je 1,5 m. Vzorek musí být umístěn minimálně 5 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování 15 minut.

5.2 NW-U1 (lidské prostředí, 1. stupeň)

Prohledávají se dva různé terény. Minimální přestávka na odpočinek mezi prohledáváním jednotlivých terénů je 20 minut.

Prohledávaná plocha 2 x 25 m² (místnosti s nábytkem, dvorečky s harampádím, haly, skládky...). V každém terénu jsou umístěny 2 pachové vzorky (vlastní a standardní). Vzorek je umístěn v úrovni +/- 50cm od podlahy. Je žádané využití místních podmínek - nábytku, přístrojů, stavebního materiálu atp. Vzorek nesmí být úplně ukrytý (např. v zavřeném šuplíku). Ke vzorku musí být skulinka minimálně 1 cm². Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjištělné. Minimální vzdálenost mezi dvěma vzorky je 1,5 m. Vzorek musí být umístěn minimálně 5 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování 15 minut.

5.3 NW-W1 (voda, 1. stupeň)

Prohledávají se dva různé terény. Minimální přestávka na odpočinek mezi prohledáváním jednotlivých terénů je 20 minut.

Celková prohledávaná plocha je pás o délce 50 m a šířce 1 m, který je v libovolném poměru rozdělen do dvou terénů (tekoucí a stojatá voda).

V každém terénu jsou umístěny 2 pachové vzorky (vlastní a standardní). Vzorek je umístěn ve vodě a je zajištěn tak, aby zůstal celým povrchem těsně pod hladinou. Prohledává se pás pobřeží. K ukrytí vzorku mohou být využity nerovnosti pobřeží i libovolné předměty, plovoucí ve vodě (listí, odpadky a další). Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjištělné (např. jediná plovoucí věc na jinak čisté hladině). Vzorek musí být umístěn minimálně 30 minut před začátkem hledání. Minimální vzdálenost mezi dvěma vzorky je 1,5 m.

Celkový čas na vypracování obou terénů je 20 minut.

5.4 NW-D1 (rozlišování, 1. stupeň)

Prohledávají se tři různé řady. Jedna je tvořena lidmi, dvě předměty.

Rozhodčí určí pevné pořadí pro hledání. Pokud pes projde 3x kolem objektu se vzorkem, a psovod nenahlásí nález, je práce psa ukončena.

Ve třech řadách se nachází 4 vzorky, dva vlastní a dva standardní. Psovod nezná počty vzorků v jednotlivých řadách.

Až po ukončení práce na jedné řadě je umožněno prohledání řady další. K řadám, ve kterých psovod prohledání skončil, se již není možné vracet. Bude-li psovod prohledávat všechny řady za sebou, či bude-li mezi jednotlivými řadami přestávka určí rozhodčí před zahájením práce prvního týmu.

1. řada:

Řada či kruh deseti identických předmětů – květináčů. Mezery mezi jednotlivými předměty jsou minimálně 1 m.

V řadě je umístěn 1 až 2 vzorky (vlastní, standardní). Vzorek musí být umístěn minimálně 5 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování 5 minut.

2. řada:

Řada či kruh deseti zavazadel, mezery mezi jednotlivými zavazadly jsou minimálně 1 m, vzorek je umístěn ve vrchní ne zcela uzavřené kapse s minimální mezerou 2 cm.

V řadě je umístěn 1 až 2 vzorky (vlastní, standardní). Vzorek musí být umístěn minimálně 5 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování 5 minut.

3. řada:

Pět lidí stojí v řadě, sevřené dlaně drží před sebou, hřbetem ruky dopředu. Dlaně jsou ve výšce kohoutku psa. Pro úspěšné splnění zkoušky je potřeba určit nejen člověka, ale i konkrétní ruku. Mezery mezi jednotlivými rukama jsou minimálně 0,5 m.

V řadě je umístěn 1 až 2 vzorky (vlastní, standardní). Vzorek musí být umístěn minimálně 2 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování 5 minut.

6 Obecné podmínky pro zkoušky druhého stupně (2)

U každého nalezeného vzorku je možné psa odměnit slovní pochvalou či poplácáním. U zkoušek typu D může být pes na volno nebo na vodítku. U typů U, N, W pes pracuje na volno.

Na zkouškách druhého stupně se vyhledávají dva druhy standardních vzorků (skořice a pomerančová kůra).

Standardní vzorky budou dostupné v dostatečném množství od vedoucího zkoušek, není možné používat vlastní.

Pokud pes v průběhu prohledávání vezme pachový vzorek do tlamy, je práce ukončena diskvalifikací.

Pokud se pes v průběhu práce dobývá do potencionálního úkrytu (není podstatné zda-li packou nebo čumákem; není podstatné zda-li po či před nahlášením nálezu), nebo vzorek zcela odkryje, je tým taktéž diskvalifikován.

6.1 NW-N2 (přírodní prostředí, 2. stupeň)

Prohledávají se dva různé terény, ve kterých jsou umístěny 4 pachové vzorky v neznámém poměru. Minimální přestávka na odpočinek mezi prohledáváním jednotlivých terénů je 30 minut.

1. terén:

Prohledávaná plocha 16 m² (stejný, přehledný terén - např. pole). V terénu jsou umístěny 1 až 3 pachové vzorky.

Vzorky jsou zahrabány např. hlínou nebo pískem ve hloubce 1,5 až 3 cm, prodyšný materiál nad terénem nemá překračovat 1 cm. Daný materiál musí rovnoměrně pokrývat celou plochu terénu. Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjistitelné (např. viditelná kupička). Terén je nutné stejným způsobem jako při zahrabávání rozrušit min. na deseti dalších místech. Vzorek musí být umístěn minimálně 30 minut před začátkem hledání.

Tento terén je nutné pro každého psovoda zajistit čistý. Do tohoto terénu je nutné vždy udělat 5 dalších vykopaných děr, které budou stejné jako pro ukrytý vzorek.

Čas na vypracování 15 minut.

2. terén:

Prohledávaná plocha 100 m² (různorodý málo přehledný terén - žádané jsou terénní nerovnosti, pařezy, popadané stromy atp.) V terénu jsou umístěny 1 až 3 pachové vzorky.

Vzorky mohou být umístěny v libovolných úkrytech, do maximální výšky 90 – 100 cm. Je žádané využití místních podmínek a různých terénních nerovností. Vzorek nesmí být zahrabaný v hlíně či písku (ale může být ukrytý např. pod listím, mechem atp.). Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjistitelné. Vzorek musí být umístěn minimálně 30 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování 20 minut.

6.2 NW-U2 (lidské prostředí, 2. stupeň)

Prohledávají se dva různé terény, ve kterých jsou v libovolném poměru umístěny 4 vzorky. Minimální přestávka na odpočinek mezi prohledáváním jednotlivých terénů je 30 minut.

Prohledávaná plocha 2 x 36 m² (místnosti s nábytkem, dvorečky s harampádím, skládky, haly...). V každém terénu jsou umístěny 1 až 3 pachové vzorky. Vzorek je umístěn v úrovni +/- 75 cm od podlahy. Je žádané využití místních podmínek - nábytku, přístrojů, stavebního materiálu atp. Alespoň jeden vzorek musí být úplně ukrytý (např. v zavřeném šuplíku). Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjistitelné. Vzorek musí být umístěn minimálně 30 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování 20 minut.

6.3 NW-W2 (voda, 2. stupeň)

Prohledávají se dva různé terény. Minimální přestávka na odpočinek mezi prohledáváním jednotlivých terénů je 30 minut.

Celková prohledávaná plocha je pás o délce 100 m a šířce 1 m, který je v libovolném poměru rozdělen do dvou terénů (tekoucí a stojatá voda).

Ve dvou terénech jsou v libovolném poměru umístěny 4 pachové vzorky. Vzorek je umístěn ve vodě 1,5 až 2 cm pod hladinou. Prohledává se pás pobřeží. K ukrytí vzorku mohou být využity nerovnosti pobřeží i libovolné předměty, plovoucí ve vodě (listí, odpadky...). Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjistitelné (např. jediná plovoucí věc na jinak čisté hladině). Vzorek musí být umístěn minimálně 120 minut před začátkem hledání.

Celkový čas na vypracování obou terénů je 30 minut.

6.4 NW-D2 (rozlišování, 2. stupeň)

Prohledávají se tři různé řady. Jedna je tvořena lidmi, dvě předměty.

Rozhodčí určí pevné pořadí pro hledání. Pokud pes projde 3x kolem objektu se vzorkem, a psovod nenahlásí nález, je práce psa ukončena.

Ve třech řadách se nachází 4 až 6 vzorků. Psovod nezná počty vzorků v jednotlivých řadách. V každé řadě se nachází ukrytý minimálně jeden předmět oslintaný od psa, jeden předmět s lidským pachem a jídlo (granule, párek, maso...).

Až po ukončení práce na jedné řadě je umožněno prohledání řady další. K řadám, ve kterých psovod prohledání skončil, se již není možné vracet. Bude-li psovod prohledávat všechny řady za sebou, či bude-li mezi jednotlivými řadami přestávka určí rozhodčí před zahájením práce prvního týmu.

1. řada:

Řada či kruh deseti identických předmětů – květináčů. Mezery mezi jednotlivými předměty jsou minimálně 1 m.

V řadě je umístěn 1 až 4 pachové vzorky. Vzorek musí být umístěn minimálně 5 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování 5 minut.

2. řada:

Řada či kruh deseti zavazadel. Mezery mezi jednotlivými předměty jsou minimálně 1 m.

V řadě je umístěn 1 až 4 pachové vzorky. Vzorek musí být umístěn minimálně 5 minut před začátkem hledání. Vzorek je umístěn v úplně uzavřené boční kapse zavazadla.

Čas na vypracování 5 minut.

3. řada:

Pět lidí stojí v řadě, sevřené dlaně drží před sebou, hřbetem ruky dopředu. Dlaně jsou v úrovni kohoutkové výšky psa. Pro úspěšné splnění zkoušky je potřeba určit nejen člověka, ale i konkrétní ruku. Mezery mezi jednotlivými rukama jsou minimálně 0,5 m.

V řadě je umístěn 1 až 4 pachové vzorky. Vzorek musí být umístěn minimálně 2 minuty před začátkem hledání.

Čas na vypracování 5 minut.

7 Obecné podmínky pro zkoušky třetího stupně (3)

U každého nalezeného vzorku je možné psa odměnit slovní pochvalou či poplácáním. U zkoušek typu D může být pes na volno nebo na vodítku. U typů U, N, W pes pracuje na volno.

Na zkouškách třetího stupně se vyhledávají dva druhy standardních vzorků (skořice a pomerančová kůra).

Standardní vzorky budou dostupné v dostatečném množství od vedoucího zkoušek, není možné používat vlastní.

Pokud pes v průběhu prohledávání vezme pachový vzorek do tlamy, je práce ukončena diskvalifikací.

Pokud se pes v průběhu práce dobývá do potencionálního úkrytu (není podstatné zda-li packou nebo čumákem; není podstatné zda-li po či před nahlášením nález), nebo vzorek zcela odkryje, je tým taktéž diskvalifikován.

7.1 NW-N3 (přírodní prostředí, 3. stupeň)

Prohledávají se tři různé terény, ve kterých je umístěno 4 až 6 pachových vzorků v neznámém poměru.

Ve všech terénech jsou kromě pachových vzorků ukrytá i negativa - v každém terénu minimálně jeden předmět oslintaný od psa, jeden předmět s lidským pachem a jídlo (např. granule, párek, maso...). Minimální přestávka na odpočinek mezi prohledáváním jednotlivých terénů je 30 minut.

1. a 2. terén:

Prohledávaná plocha 2 x 100 m² (různorodý málo přehledný terén - žádané jsou terénní nerovnosti, pařezy, popadané stromy atp.).

V každém terénu jsou umístěny 1 až 4 pachové vzorky. Alespoň jeden vzorek je umístěn ve výšce 130 – 140 cm. Je žádané využití místních podmínek a různých terénních nerovností. Vzorek nesmí být zahrabaný v hlíně či písku (ale může být ukrytý např. pod listím, mechem atp.). Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjištělné. Vzorek musí být umístěn minimálně 30 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování 20 minut na každý terén.

3. terén:

Prohledávaná plocha 16 m² (stejný, přehledný terén - např. pole).

-1 až 4 pachové vzorky

Vzorky jsou zahrabány např. hlínou nebo pískem, min. jeden vzorek je ve hloubce 3,5 až 5 cm, prodyšný materiál nad terénem nemá překračovat 1 cm. Daný materiál musí rovnoměrně pokrývat celou plochu terénu. Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjištělné (např. viditelná kupička). Terén je nutné stejným způsobem jako při zahrabávání rozrušit min. na deseti dalších místech. Vzorek musí být umístěn minimálně 30 minut před začátkem hledání.

Tento terén je nutné pro každého psovoda zajistit čistý. Do tohoto terénu je nutné vždy udělat 5 dalších vykopaných děr, které budou stejné jako pro ukrytý vzorek.

Čas na vypracování 20 minut.

7.2 NW-U3 (lidské prostředí, 3. stupeň)

Prohledávají se tři různé terény, ve kterých je umístěno 4 až 6 pachových vzorků v neznámém poměru. Jeden prohledávaný terén může být prázdný.

Ve všech terénech jsou kromě pachových vzorků ukrytá i negativa - v každém terénu minimálně jeden předmět oslintaný od psa, jeden předmět s lidským pachem a jídlo (např. granule, párek, maso...). Minimální přestávka na odpočinek mezi prohledáváním jednotlivých terénů je 30 minut.

Prohledávaná plocha 3 x 36 m² (místnosti s nábytkem, dvorečky s harampádím, skládky, haly...).

V každém terénu je umístěno 0 až 5 pachových vzorků. Vzorek je umístěn v úrovni +/- 100 cm od podlahy. Je žádané využití místních podmínek - nábytku, přístrojů, stavebního materiálu atp. Alespoň jeden vzorek musí být úplně ukrytý (např. v zavřeném šuplíku). Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjištělné. Vzorek musí být umístěn minimálně 30 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování 20 minut na každý terén.

7.3 NW-W3 (voda, 3. stupeň)

Prohledávají se tři různé terény, ve kterých je umístěno 4 až 6 pachových vzorků v neznámém poměru. Jeden prohledávaný terén je prázdný.

Ve všech terénech jsou kromě pachových vzorků ukrytá i negativa - v každém terénu minimálně jeden předmět oslintaný od psa, jeden předmět s lidským pachem a jídlo (např. granule, párek, maso...). Minimální přestávka na odpočinek mezi prohledáváním jednotlivých terénů je 30 minut.

Celková prohledávaná plocha je pás o délce 120 m a šířce 1 m, který je v libovolném poměru rozdělen do třech terénů (tekoucí a stojatá voda).

V každém terénu jsou umístěny 0 až 5 pachových vzorků. Vzorek je umístěn ve vodě 3 - 5 cm pod hladinou. Prohledává se pás pobřeží. K ukrytí vzorku mohou být využity nerovnosti pobřeží i libovolné předměty, plovoucí ve vodě (listí, odpadky...). Vzorek ani místo úkrytu nesmí být vizuálně zjistitelné (např. jediná plovoucí věc na jinak čisté hladině). Vzorek musí být umístěn minimálně 120 minut před začátkem hledání.

Celkový čas na vypracování všech terénů je 45 minut.

7.4 NW-D3 (rozlišování, 3. stupeň)

Prohledávají se čtyři různé řady. Jedna je tvořena lidmi, tři předměty. Vzdálenost mezi jednotlivými subjekty v řadě je minimálně 1 m.

Ve čtyřech řadách se nachází 5 až 7 standardních vzorků. Psovod nezná počty vzorků v jednotlivých řadách. Jedna řada musí být bez standardního pachového vzorku.

V každé řadě se nachází ukrytý minimálně jeden předmět oslintaný od psa, jeden s lidským pachem a jídlo (granule, párek, maso...).

Rychlost průchodu řadou určuje psovod. K předmětům/osobám, které pes již prověřil, se není možné vracet. Je tedy umožněn pouze jeden průchod každou řadou. Až po ukončení práce na jedné řadě je umožněno prohledání řady další. Bude-li psovod prohledávat všechny řady za sebou, či bude-li mezi jednotlivými řadami přestávka určí rozhodčí před zahájením práce prvního týmu.

1. řada:

Řada či kruh deseti identických předmětů – květináčů.

V řadě je umístěn 0 až 5 pachových vzorků. Vzorek musí být umístěn minimálně 5 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování není omezen.

2. řada:

Řada či kruh deseti zavazadel.

V řadě je umístěn 0 až 5 pachových vzorků. Vzorek musí být umístěn minimálně 30 minut před začátkem hledání. Vzorek je umístěn ve vnitřním prostoru úplně zavřeného zavazadla.

Čas na vypracování není omezen.

3. řada:

Pět lidí stojí v řadě, sevřené dlaně drží před sebou, hřbetem ruky dopředu. Dlaně jsou v úrovni kohoutkové výšky psa. Pro úspěšné splnění zkoušky je potřeba určit nejen člověka, ale i konkrétní ruku.

V řadě je umístěn 0 až 5 pachových vzorků. Vzorek musí být umístěn min. 2 minuty před začátkem hledání.

Čas na vypracování není omezen.

4. řada:

Řada či kruh 10ti libovolných identických předmětů (cihly, gumáky, pneumatiky, krabice apod.), Maximální objem předmětů je 125 l, minimální 0,2 l. Psovod předem nesmí znát složení této řady.

V řadě je umístěn 0 až 5 pachových vzorků. Vzorek musí být umístěn minimálně 5 - 10 minut před začátkem hledání.

Čas na vypracování není omezen.

8 Platnost

Tento ZŘ byl schválen výborem Nosework CZ z.s. dne 12. 6. 2017. Změny nabývají platnost 1. 1. 2018